

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Linda Mariana, Sive De B. Virgine Lindensi

Clagius, Thomas

Coloniae Vbiorvm, 1659

III. Augusta Lindae Marianae primordia, progressus & decora, ab adverso Satanae ejusque Satellitum odio & invidia, technis item atque molitionibus aestimanda sunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11544

chra ut Luna, electa ut Sol, sermone 2. de Assumptione expendens, in rem quodammodo nostram philosophatus, Luna, inquit, lucet in nocte; Aurora in diluculo; Sol in die. Nox autem, est culpa; Diluculum, penitentia; Dies, gratia. Qui ergo jacet in nocte culpa, respiciat Lunam; deprecetur MARIAM. Qui ad Diluculum penitentia surgit, respiciat Auroram; deprecetur MARIAM. Denique ut cum Francisco Mendoza (a) causam præsentem absolvamus, Qui in Die gratia vivit, respiciat solem; deprecetur MARIAM.

CAPUT III.

Augusta Linda Mariana primordia, progressus, & decora, ab adverso Satana ejusque satellitum odio & invidia, technis item, atque molitionibus asseranda sunt.

Natura ita comparatum est (placet enim cum Christiano Philolopho, & Christianorum apud gentilem Imperatorem patrono præfari hoc loco) ut *malitia se opponat virtuti; & divinâ quadam lege, qua inter se contraria sunt, depugnent. Non est illustrius Dei ipsius, divinorumque operum argumentum, quàm Satanae, ejusdemque Ministrorum adversum ea odium. Quod, cum semper, & ubique, tum in perpetuis adversus Deiparam molitionibus luculentissimè patuit. Jam enim ab ipso, & hominum & rerum omnium primo conditu, antiquus ille serpens, Calcaneo, Benedictæ inter mulieres virginis, insidiatur; & ipsa conterit caput illius (b) Impresserat ab ipso rei Christianæ, uti diximus, in Prussia exortu, suum quodammodo ad sacrâ Lindam calcaneum; & ita quidem impresserat, ut ad omnium ætates seculorum fixa hærent vestigia.*

(a) I. Reg. cap. 4. Annot. II. sect. 3. (b) Gen. 3. 15.

gia. Non potuit ea coluber ille, quantumvis maximè
adniteretur, vel eradere, vel obterere vestigia: neque
ramen destitit, quàm suis, suorumque Ministellorum
fibilis ac linguis impetere; quàm cæno vel pulvere ob-
ruere, vel, si id non cessisset, tegere. Dici vix potest,
quantum ii, qui de Quinto Ministellorum Evange-
lio, tanquam fonte caballino, labra proluerant, quoties
aliquid chartis illinendum erat, in hoc Satanæ præ-
lio, & virium intenderint, & curarum nervos. Si
quid fortè, de prima istius Evangelii in Prussia se-
mente, memorandum venisset, primo statim impetu
in Deiparam Lindensem incurrebant. Si quid de
ejusdem Pseudo-Evangelii progressu atque incre-
mentis dicendum occurrat, à Lindensis sacelli exci-
dio & ruina et jamnum sumunt proëmium. Cælesti-
nus Misenta, inter Prædicantes Regiomontanos,
procacis juxta ac impudentis, si quis præm aliis, cala-
mi nuper & oris dum, in Manuali Prutenico, de præviis
sectæ suæ Apparatibus (quæ ille *προνυσµερα* vocat)
(a) differit, non potest inter Peregrinationes, quæ, vi-
gente Catholica in Ducatu Religione, viguerunt,
non nisi primo ac principe semper loco Peregrina-
tionum Lindensium meminisse. Idem ipse, cum de
Catholicæ, in eodem Ducatu, Religionis exterminio
(ita enim loqui homini illi libuit) differens Indulgen-
tias, Processiones, Peregrinationes ad loca sanctis ac divinis
consecranea, proscripserat & inhibitas fabulatur, comme-
moratione, inquit (b) dignum occurrit, de destructione Fani
ad tiliam extructis, ad quam peregrinationes, Indulgentia-
rum impetrandarum gratiâ, ut & recuperanda valetudi-

A 5

111

(a) pag. b. 8. (b) pag. d. 4.

nis causâ, ab undequaque hominibus illuc confluentibus, institui solebant. Paria sunt, quæ Caspar Hennebergerus, in suis ad Geographicam Prussiæ Tabulam commentariis (a) aliisque Ministelli ogganiunt. Quod enim majorem, loco, & Catholicis locum revisentibus, illi affricant *Idololatriam*, eò magis & loci, & hominum, numen numinisque matrem piè venerantium, se pandit religio atque pietas. Constat quippe Ministellos ex illa hominum tribu esse, qui teste divino vate Isaia (b) *Dicunt bonum, malum; & malum bonum; ponentes tenebras lucem, & lucem tenebras: ponentes amarum in dulce, & dulce in amarum.* Verùm de ista Ministellorum indole, atque egregia, scilicet, exercitatione deinceps agendum erit (c) uberiùs. Nunc illud Miraculo propiùs sese offert trutinandum, quod LINDA MARIANA, non jam intra Varmiensis Episcopatus; sed intra ipsos Prussiæ Ducatus limites posita, ideoque Ministellorum, qui in eo Ducatu impotentem jam diu exercent dominatum, furori semper obnoxia, eorundem nihilominus semper eliserit atque perfregerit furorem. Potuit quidem sacellum Deiparæ Lindensis, quoad muros & parietinas, aliquamdiu furori illi cedere; sed quoad religionem & constantissimam populorum, et jam longè sejunctorum, pietatem (quam muris quoque exutum in animis hominum semper obtinuit) nunquam cessit: ut mihi, in ea Virginis Ædícula, intra Ministellorum fines eum in modum semper triumphante, nihil aliud nisi *Arcam Domini* (d) intra Philisthinorum regnum magni-

(a) pag. 261. (b) *Isaiæ* 5. 20. (c) *lib.* 2. (d) *1o Reg.* 5.

magnificè triumphantem, quasi coram videar intue-
ri. Et sanè, si cum D. Ambrosio, uti par est, sentien-
dum differendumque sit, quidni cum illo (a) excla-
mem? *Arca* quid, nisi sanctam *MARIAM* dixerimus?
siquidem *Arca*, intrinsecus portabat testamenti tabulas;
MARIA autem ipsius Testamenti gerebat Heredem. Illa
intra servet legem, hæc *Evangelium* retinebat. Illa *DEI*
vocem habebat, hæc *VERBUM*. *Arca* intus forisque auri
nitore radiabat, sed & sancta *MARIA*, intra forisque
virginitatis splendore fulgebat. Illa terreno ornabatur auro,
ista celesti. Neque minores *Arca* hæc nostra, de Allo-
phylis nostris, quàm illa vetus de Palæstinis trium-
phos egit, atque et jamnum agit. Conantur equidem
Allophylis nostri, ut profanis Dagonis, aut (si *Diodo-
rus* (b) idem respexit idolum) Dercetum *Ararga-
tum* vé suarum fanis inferatur, vel potiùs uniatur; &
quandoque et jam quasi opimorum in morem spo-
liorum iisdem offeratur (nam & *Arca* *DEI*, tan-
quam exuvias, & opimum quoddam spoliolum *Idolo*, donarii
loco, consecratam fuisse asserit *Chrylostomus* (c) *Ve-
ram* enim verò & *Arargates*, & *Dercetes*, & *Dago-
nes* (tot enim nominibus *Idolum* illud appellatum
docet *Athan. Kircherus* Tomo I. *Oedipi Syntagm.*
4. cap. 16. & ante illum *Mendoza* ad I. Reg.) Al-
lophylorum istorum, in ipso quoque triumpho suo,
perinde sine triumpho sunt, atque sine manibus &
sine capite *Dagon*. Et adverte, quæso, animum, ad
locum, tempus, ac modum triumphi! haud dubiè
cum *Theodoreto* (d) fatebere: *Quòd DEUS Allophylis*

Arcans

(a) *Serm.* 80. (b) *lib.* I. (c) *Tom.* 5. *lib.* contra *Gene-
tiles.* (d) *Serm.* 10. de *Provid.*

Arcam tradidit, populi iniquitatem arguens: Tradita autem Maiestatem tuetur, Allophylos docens, quod non Deum vicissent, sed hominum iniquitatem. Vel ad causam nostram paulò affiniùs, cù Ven. Beda, ad illud Lucæ: (a) *Cum fortis armatus, &c.* alludendo dices: *Fortis erat Dagon, quando stulta (etiam Prutenorum nostrorum) Gentilitas, arma suo custodiebat in atrio: fortior est Arca fidei, que huic, spolia impietatis victricis eripuit, & hæc arma & spolia pietatis fecit. Fecit enim verò, quando, ut hoc libro (b) spectabimus, apud Lindam Marianam, de victa ac prostrata gentilium Prutenorum superstitione, æternum quasi Trophæum statuit. Denique & cum S. Damasceno (c) adeoque universâ Ecclesiâ Græcâ (in Menæis 25. Mart.) Allophyllis nostris inclamare licet. Tanquam animatam DEI Arcam, nullatenus cuiusquam profani manus contingat. Quin potius Dei-para, in clamore exultationis, labia fidelium indefinenter occinant: Ave, Gratia plena, Dominus tecum. Verùm, & hæc surdis inclamantur. Pergunt illi, nimirum, & quemadmodum veteres illi Allophylli, omnem movent lapidem, ut restituant Dagon in locum suum (d) sed dissidendum minimè est, quin & hic eveniat, ut rursus manè, die alterâ consurgentes, inveniant Dagon iacentem super faciem suam, in terra, coram Arca Domini; caput autem Dagon, & duas palmas manuum eius abscissas super limen, intueantur: præsertim cùm eorum Architynagogi, qui non palmarum duntaxat, verùm*

& ca-
(a) cap. II. 21. (b) cap. 8. (c) Apud Simon. VVagnereckium chiliade I. Centuria 4. num. 308. οὐκ ἐμψύχῳ θεῷ κὶ βῶλῳ, ψαχέτω μηδαμῶς χεῖρ' ἀμνήτων. χεῖλη δὲ πρὶς αὐτῶν. &c. (d) 1. Reg. 5. 3.

& capitis vicem obibant, jam prostrati herbam, aut potius terram mordeant tanquam progenies illius, cui divinitus illud maledictum obtigit, *Terram comedes cunctis diebus vitæ tuæ* (a) Porro cæteri quoque Azotiorum istorum, sive Duces, sive etiam satellites, seridò ad se respiciant, quid agant, quidvé circa Arcam Domini moliantur; ne fortè & super ipsos, *aggravetur manus Domini, & percutiantur in secretiori parte, &c.* præsertim, cum id jam nonnullis, ex eorum cohorte evenisse, suo loco memorabitur (b) Quòd si animum cervicem que insuper obfirment, Arca hæc nihilominus triumphos ager; illi verò juxta Psalmum (c) vel inviti, videbunt, & irascentur; *dentibus suis fremunt, & tabescent: desiderium peccatorum peribit.* Vidit inter alios, & iratus est, fremuit dentibus, & contabuit; idem ille Manualis Prutenici author Mis lenta. Posteaquam enim ad *quintum Ecclesiæ* (ut ipse appellat) *Lutherana statum* in Ducatu Prussiæ, hoc est, ut ipse quoque exponit, *ad statum miseriæ & inclinationis ad ruinam*, pervenit, ejusdem que miseræ inclinationis persequi indicia orsus est. Tertium indicium ponit, *Religionis Romano-Catholice introductionem.* Hanc verò introductionem (supponebat enim, quanquam falsissimò Ministellus, Catholicam è Ducatu Prussiæ Religionem, proflum fuisse exactam, vel potius, ut ille sæpius ingeminat, *eradicatam*) unde tandem nobis, vel potius suis, manifestam faciet? *Ex locorum*, ut ille subdit, *Idololatricorum restauratione.* At quæ illa tandem loca? cum plurima fuerint in Prussia, miraculis, peregrinationibus, publicisque urbium ac populorum

(a) Gen. 3. 14. (b) lib. 2. cap. 18. (c) psalm. 111.

lorum supplicationibus celeberrima loca, quæ tantam restituta? aut potius, quorum ob restaurationem Myslenta quiritando tabescit? Dixerat loca idololatrica restituta; at ubi ad eorum ventum est census atque numerum, unicum, duntaxat, atque eum solum, nempe LINDAM MARIANAM memorat. An quia illa unica, plurimorum instar contra Allophy-lorum acies militat? an, quia non modò militantem, verùm & perpetuò contra suos triumphantem ob oculos habebat? an denique, quia ex illa sola, tanquam è prima uti Christianæ quondam, ita nunc Catholicæ in Prussia Religionis, primariaque Arce, sibi suorumque fidiculæ potissimum metuebat? Quidquid tandem sit, divinum oraculum, etiam in Mis-lenta verum fuit. Visintueri videntem & irascentem? vis audire dentibus frementem & tabescentem? Quarto, inquit ille (a) loca idololatrica antehac abrogata, & obsoleta, nunc, pro dolor! restaurantur & redintegrantur passim. Sic tiliæ illius, ante centum fere annos sacellum, ab Illustrissimo Duce Alberto dirutum, ac solo æquatum; à Pontificiis Patronis jam restauratum, officina idololatrica abominanda evasit; peregrinis è longinquo, ac è propinquo, ed, superstitionis causâ, confluentibus; & impunè quidem quibus olim præmiæ loco patibulum erat designatum. Atqui, Euge! ô Ministelle! tuum illud pro dolor! (nam cætera suo loco audienda erunt) iterum atque iterum ingemina. Ego verò tibi, lociennisque ac comben-nonibus tuis illud Chrylostomi, in Catena Patrum Græcorum (b) apud Corderium, occinam. Usque adeò virtus, vitio gravis est, & molesta! Quemadmodum enim

(a) pag. 2. 6. (b) psalm. III.

enim ignis accendit spinas, ita & benignitas, in humanos, & efferatos homines irritat. Ea enim illorum improbitatem arguit & accusat. Cùm poriò ibidem Chryso-
stomus homines efferatos, præque invidia tabescentes, intra pectus, venenum suum tabemque premere asserat (sic enim pergit; Sed vide eum, cùm invidiâ extabescat, non audere accusare, & clarum virtutis aspectum intueri; sed mente quidem liquefcere, & dentibus dolorem ostendere; non audere autem verbum proferre; sed tantùm angere, & cruciari) & in eundem sensum Cyrillus in Catenâ Corderii ad Lucæ II. 17. Quia impudens erat talis illorum suspicio, ideo multorum timore perterriti non præsumpserunt, criminationes suas in publicum proferre, sed mente secum assidue versabant) cùm, inquam, hæc intra se isti premant, quantam, quæso, oportuit, non modò invidiæ, odiique tabem, sed etjam iræ, furorisque rabiem in Mislenta fuisse, qui, & ore, & calamo, toties illud è pectore venenum profudit! atque idcirco, tanto magis Arcam Domini, in LINDA MARIANA triumphantem illustravit! Talis enim hominum istorum, genius atque indoles est, ut nihil sit illustrius, quàm quod illi carpunt: nihil augustius atque divinius, quàm quod illi proculcant. Qui enim scit Nero^a nem (fas est enim in simili causa, cum Terrulliano (a) perorare) intelligere potest, non nisi grande aliquod bonum à Nerone damnatum.

CAPUT

(a) Apologet, cap. 5.